

5 Shrnutí teoretických kapitol

Předchozí kapitoly představily freegany jako alternativu ke společnosti hojnosti a konzumu. Freegani jsou současnou subkulturou odlišnou v některých aspektech od tradičních subkultur 70. let, jako byli skinheads či punks. O freeganech proto uvažujeme jako o postmoderní subkultuře. Postmoderní subkultura zahrnuje jak znaky tradičních subkultur (fungování na pozadí vrstevnické skupiny, rezistentní hodnoty a normy), tak i znaky postmoderní (provázanost členů s majoritní kulturou, individualismus členů subkultury). Skrze novou definici subkultury můžeme freegany pojímat jako současnou subkulturu. Je to subkultura vymezující se vůči ekologickým hříchům západní civilizace a vyzdvihující etiku života na planetě Zemi. Její antikonzumerismus je však poměrně rigidní. Freegani do něj zahrnují i mýty, které popsal Miller (1995). Konzum je pro freegany jevem jednoznačně negativním, přestože v jiných perspektivách může mít i pozitivní souvislosti (např. z hlediska ekonomického). Tímto vymezením vůči konzumu však vzniká jedno z pojetí subkultury. Subkultura freeganů není jednolitý celek, což je významný znak současných subkultur. Tvoří ji jedinci vyznávající různou podobu a intenzitu hodnot vztažených k subkultuře, kteří jsou zapojení do různých organizací a v subkultuře jsou aktivní v různé míře. Přesto je spojuje rámec postmoderní subkultury. V tomto subkulturním rámci byly v průběhu etnografického výzkumu objeveny aktivity edukačního charakteru zaměřené jak dovnitř subkultury, tak i směrem k široké veřejnosti. Právě edukační úsilí subkultury se stalo tématem této publikace. Přesto jsme se edukačními teoriemi dosud nezabývali. Vybrané edukační teorie budou diskutovány ve vztahu k empirickým zjištěním, a tuto publikaci tak uzavřou.